

Hbo-bachelor Opleiding voor Logopedie

Pro Education

17 Maart 2014

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	8
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	8
	4.2 Programma	10
	4.3 Personeel	21
	4.4 Voorzieningen	24
	4.5 Kwaliteitszorg	27
	4.6 Toetsing	29
	4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	30
	4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	30
	4.9 Advies naam opleiding en sector	31
	Overzicht oordelen	32
	Bijlage 1: Samenstelling panel	33
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	35
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	36
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	38

1 Samenvattend advies

Pro Education, onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep, wil met de onbekostigde "HBO Bachelor opleiding voor Logopedie", aangeboden in een duale en een deeltijd variant, een logopedie opleiding aanbieden voor werkenden, een doelgroep die zich met het bestaande opleidingsaanbod moeilijk kan kwalificeren als logopedist.

Een centrale plaats is in de opleiding weggelegd voor het zogeheten Actief Leer Principe (ALP). Het ALP combineert zelfstudie met een beperkte hoeveelheid contactonderwijs. De daadwerkelijke competentie-ontwikkeling vindt binnen het ALP plaats in het werkplekgebonden leren. Zo beoogt Pro Education een beproefd leerconcept toe te passen bij een nieuw type opleiding, namelijk een opleiding tot paramedicus.

Het panel ondersteunt het initiatief van Pro Education en is van mening dat de opleiding een nieuwe doelgroep kan opleiden tot paramedicus. Pro Education heeft een gedegen analyse gemaakt van de relevante ontwikkelingen en bestaande profielen en heeft op basis daarvan een goed eigen profiel opgesteld. De beoogde eindkwalificaties zijn dan ook als voldoende beoordeeld.

Hoewel het panel tot een voldoende oordeel is gekomen bij de beoordeling van de standaarden 1 (beoogde eindkwalificaties) en 2 (oriëntatie) is het panel bij de beoordeling van standaard 3 (inhoud programma) tot een onvoldoende oordeel gekomen. Dit onvoldoende oordeel is gegeven omdat het panel onvoldoende zicht heeft gekregen op de concrete technische beroeps vaardigheden (diagnostiek en behandeling) die de afstuderend logopedisch geacht wordt te beheersen. De beoogde eindkwalificaties en de modules van de fasen 2 tot en met 4 zijn op een zodanig hoog aggregatieniveau beschreven, dat het panel niet kan vaststellen of de afgestudeerde over alle noodzakelijke logopedische vaardigheden zal gaan beschikken. Het panel verwacht wel dat dit het geval zal zijn, maar kan dit niet met zekerheid vaststellen.

De vormgeving van het programma (standaard 4) vergt veel van de student. Van de student wordt een grote mate van zelfstandigheid verwacht. Het panel is echter van mening dat de vereiste zelfstandigheid aansluit bij de specifieke doelgroep die Pro Education wil aanspreken met de opleiding. Met betrekking tot deze aansluiting (standaard 5) komt het panel dan ook tot een voldoende oordeel. Wel adviseert het panel Pro Education om het beleid ten aanzien van de screening bij te stellen. Ook de resterende standaarden met betrekking tot het programma (standaard 5 en 7) zijn door het panel als voldoende beoordeeld.

Op dit moment is het aantal op masterniveau gekwalificeerde docenten nog beperkt. Het personeelsbeleid (standaard 8) is gezien de huidige stand van zaken dan ook ambitieus, maar in de ogen van het panel wel haalbaar. Voor de tot op heden ontwikkelde fasen van het programma is het personeel gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma (standaard 9), maar het panel wijst er wel op dat er voor de nog te ontwikkelen fasen meer docenten met specialistische expertise dienen te worden geworven. Met name de klinische (tweedelijns) inbreng is momenteel beperkt, maar wel voldoende voor de eerste fase van het programma. Door de flexibele inzet van freelance medewerkers is Pro Education in staat om de inzet van personeel af te stemmen op het aantal studenten en het onderwijs zo, ongeacht het aantal ingeschreven studenten.

kleinschalig te houden. De capaciteit van het personeel (standaard 10) is dan ook als voldoende beoordeeld.

Ook de standaarden op het gebied van voorzieningen (standaarden 11 en 12) zijn als voldoende beoordeeld, hoewel het panel Pro Education wel in overweging geeft om geluidsarme cabines bij derden te huren.

Pro Education heeft een goed ontwikkeld systeem van kwaliteitszorg (standaard 13) en alle stakeholders zijn aantoonbaar betrokken (standaard 14). In het bijzonder spreekt het panel zijn waardering uit voor de inzet van de werkveldcommissie die in de optiek van het panel een onmisbare rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van de opleiding.

Op basis van het informatiedossier had het panel enige reserves met betrekking tot de toetsing (standaard 15), in het bijzonder met betrekking tot de toetsing van praktische diagnostische - en behandelvaardigheden. Pro Education is er echter in geslaagd om met behulp van de op verzoek van het panel toegezonden informatie, de gedurende het locatiebezoek beschikbare documentatie en de toelichting gedurende het locatiebezoek, de zorgen van het panel weg te nemen.

Al met al is het panel van oordeel dat Pro Education er in is geslaagd om een opleiding voor logopedie te ontwikkelen voor een doelgroep die in het huidige, bekostigde stelsel weinig mogelijkheden heeft om zich te bekwamen als logopedist. Deze opleiding voldoet in de optiek van het panel aan de eisen van basiskwaliteit. Het panel adviseert het bestuur van de NVAO dan ook om positief te besluiten over accreditatie van de HBO Bachelor opleiding voor Logopedie van Pro Education.

Den Haag, 17 maart 2014

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding HBO Bachelor opleiding voor Logopedie van Pro Education,

Dr. R.E.H. van Cingel (voorzitter)

drs. D.C. Duchateau, MBA (secretaris)

2 Werkwijze panel

Pro Education, onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep heeft op 5 augustus 2013 bij de NVAO een aanvraag ingediend voor een uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding voor de opleiding "HBO Bachelor opleiding voor Logopedie (aanvraagnummer 002012).

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Voorzitter: Dr. R.E.H. van Cingel
- Leden:
 - Dr. R. Dalemans
 - Dr. L van den Engel-Hoek
- Student-lid: M. Woddema

Het panel werd bijgestaan door drs. N. Pronk, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. D.C. Duchatteau, MBA, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523) in acht genomen.

Bij de aanvraag heeft de NVAO een informatiedossier ontvangen. Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 29 november 2013 is het panel bijeen geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Enkele dagen na de panelvergadering zijn 34 vragen aanvullende informatie aan Pro Education gezonden. Op 21 januari 2014 heeft het panel een reactie op de vragen ontvangen. Ook is op verzoek van het panel aanvullende informatie ter inzage gelegd tijdens het locatiebezoek. In bijlage 3 van dit paneladvies is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen en gedurende de dag ter inzage heeft gehad.

Op 3 februari 2014, de avond voorafgaande aan het locatiebezoek, is het panel opnieuw bijeen geweest en heeft het de antwoorden op de gestelde vragen besproken en het locatiebezoek voorbereid. Op 4 februari 2014 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gesprekken met vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement, ontwikkelaars, docenten, studenten en het beroepenveld van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2.

Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De voorzitter heeft de voorlopige bevindingen aan het einde van het locatiebezoek meegedeeld aan het opleidingsmanagement.

De secretaris heeft op basis van de nabespreking aan het einde van het locatiebezoek een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd voor commentaar. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling: Pro Education
Opleiding: HBO Bachelor opleiding voor logopedie
Variant(en): deeltijd en duaal
Afstudeerrichtingen: geen
Locatie(s): Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht en Zwolle
Studieomvang (ECTS): 240
Sector: gezondheidszorg

3.2 Profiel instelling

Pro Education is in 2002 opgericht binnen de Hogeschool van Amsterdam en in 2004 verzelfstandigd. Sinds 2012 is Pro Education onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep.

NCOI biedt ruim 1.000 opleidingen en trainingen aan op 26 plaatsen in Nederland. Aan de NCOI zijn ruim 1.200 docenten verbonden op free-lance basis. De NCOI heeft de volgende visie op opleiden geformuleerd: "NCOI Opleidingsgroep heeft als specifieke doelgroep voor al zijn opleidingen en trainingen werkende mensen. Dit betekent dat de opleidingen en trainingen moeten aansluiten bij de situatie van de werkende volwassene. Deze werkende volwassene vraagt om flexibiliteit qua instroommoment, het kunnen volgen van lessen op verschillende momenten (avond, dag en zaterdag) en om (mede)zeggenschap in de bepaling van het eigen studietempo. Daarnaast vraagt de volwassene om een opleiding die rekening houdt met de reeds aanwezige kennis en werkervaring en die praktijkgericht is, zodat de nieuwe kennis en vaardigheden direct toepasbaar zijn. Het onderwijsconcept van Hogeschool NCOI heeft een duidelijk doel voor ogen: Leren heeft als doel tot werkelijk betere prestaties te komen, om zo een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de organisatie waarin men werkt."

Pro Education heeft ruime ervaring met het verzorgen van cursussen voor paramedici. Zo biedt Pro Education ruim 50 cursussen en leergangen, onder andere op het gebied van gehoor, slikken en ademhaling of taal en spraak, deels geaccrediteerd door de Stichting ADAP (Accreditatie Deskundigheidsbevorderende Activiteiten Paramedici).

3.3 Profiel opleiding

De HBO Bachelor opleiding voor Logopedie van Pro Education onderscheidt zich door de eigen doelgroep. Een geaccrediteerde hbo bachelor opleiding Logopedie wordt in Nederland aangeboden door zeven hogescholen op acht locaties binnen het reguliere, bekostigde hbo onderwijs¹. Het merendeel hiervan biedt alleen voltijds dagonderwijs aan. Alleen aan de Hanzehogeschool Groningen kan de opleiding tevens in deeltijd worden gevolgd. Pro Education wil met de HBO Bachelor opleiding voor Logopedie met duaal en

¹ opgave CROHO

deeltijdonderwijs een alternatieve opleidingsroute aanbieden. Door de keuze voor duaal en deeltijd opleiden kan de opleiding van Pro Education worden gecombineerd met een baan.

De opleiding bestaat uit vier leerjaren (fases) van elk 60 EC. De fases zijn flexibel van opzet. Binnen één fase kunnen modules in willekeurige volgorde worden gevolgd, waardoor de student geen hinder ondervindt als hij of zij in verband met een drukke periode op het werk minder kan studeren of meer tijd wil nemen voor één van de modules. In de eerste drie fases volgt de student één avond in de week of één dag in de twee weken contactonderwijs. Een groot deel van het leren vindt plaats via zelfstudie, werkgebonden leren (stage of werkplek) en via de online leeromgeving. In fase 1 en 2 volgt de student zes reguliere modules van 8 EC een praktijkprogramma van 6 EC en een eindopdracht van 6 EC. Fase 3 behelst 2 modules van elk 12 EC, een praktijkopdracht van 12 EC en een minor van 24 EC. In fase 4 werkt de student aan zijn afstudeerscriptie (30EC) en volgt de student een afsluitende stage (30EC). Enkele modules kunnen geheel via afstandsleren (online leeromgeving) worden gevolgd. Dit geldt echter niet voor de "logopedische modules". Voor vakinhoudelijke / logopedische modules maakt contactonderwijs altijd deel uit van het programma.

Hoewel het formele beroepsprofiel (Beroepsprofiel Logopedist 2013) leidend is geweest bij het vaststellen van de leerdoelen van de opleiding, geeft Pro Education een eigen specifiek gezicht aan de opleiding dat aan moet sluiten bij de doelgroep. Naast inhoudelijk deskundig kwalificeert Pro Education de afgestudeerde als ondernemend en innovatief. Openstaan voor nieuwe ontwikkelingen en zelf actief nieuwe mogelijkheden verkennen en implementeren lopen als rode draad door de opleiding.

De HBO Bachelor opleiding voor Logopedie wordt sinds september 2011 aangeboden door Hogeschool NCOI / Pro Education. In de afgelopen jaren zijn echter aanzienlijke wijzigingen in de opleiding doorgevoerd, zodat niet gesteld kan worden dat de opleiding waarvoor nu een TNO wordt aangevraagd al drie jaar wordt aangeboden. In gewijzigde vorm wordt de opleiding sinds september 2013 aangeboden.

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21325).

Het kader wordt gebruikt als de instelling niet beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze zeven vragen zijn vertaald in zeven onderwerpen en 16 standaarden. Over de standaarden geeft het visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntschaal: onvoldoende of voldoende. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de tweepuntschaal.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Pro Education heeft een eigen opleidingsprofiel opgesteld. Bij het opstellen van de eindkwalificaties heeft Pro Education verschillende fases doorlopen. In de eerste fase heeft deskresearch plaatsgevonden op basis waarvan het domeinspecifiek referentiekader is vastgesteld. Deze fase betrof onder meer het bestuderen van landelijke en wettelijke documenten en een inhoudelijk en onderwijskundig literatuuronderzoek. Vervolgens heeft Pro Education werkveldconferenties belegd waarin de resultaten zijn getoetst en aangescherpt. Trends en ontwikkelingen in het vakgebied en de specifieke rollen, functies en taken van de professional stonden centraal in deze werkveldconferenties. Op basis van

de uitkomst van de werkveldconferenties heeft het zogeheten kernteam eindkwalificaties voor de opleiding geformuleerd. Ten slotte is op basis van de Pro Education eindkwalificaties een opleidingsprogramma ontwikkeld door het kernteam in samenwerking met vakdeskundige ontwikkelaars.

Het beroepsprofiel (Beroepsprofiel Logopedist; NVLF; mei 2013) onderscheidt de rollen Zorgaanbieder/behandelaar, Trainer, Adviseur, Coördinator, Manager, Ondernemer, Begeleider/coach, Beroepsbeoefenaar en Innovator. Voor elke rol zijn zogeheten kerntaken beschreven in het beroepsprofiel.

Sinds enige jaren is het voor paramedische opleidingen gebruikelijk om de beroepsrollen, in navolging van de opleiding geneeskunde, te definiëren aan de hand van de CanMEDS rollen: medical expert, communicator, collaborator, manager, health advocate, scholar en professional. Pro Education heeft de eindkwalificaties geordend in een vergelijkbare clustering:

Cliëntgebonden eindkwalificaties:

- Aanbieden van preventieactiviteiten
- Verlenen van zorg
- Trainen, adviseren, coachen en begeleiden
- Samenwerken

Organisatiegebonden eindkwalificaties:

- Ondernemen
- Managen

Beroepsontwikkeling

- Innoveren
- Onderzoeken
- Duurzame inzetbaarheid

In het informatiedossier zijn de drie clusters van taken (patiëntgebonden, organisatiegebonden, beroepsontwikkeling) door middel van een tabel inzichtelijk gekoppeld aan de beroepsrollen zoals beschreven in het beroepsprofiel. Alle competenties zijn in het informatiedossier nader uitgewerkt en gekoppeld aan de Dublin descriptoren.

Hoewel Pro Education een onderscheidend en eigen profiel heeft ontwikkeld, sluit het profiel aan bij het vigerende beroepsprofiel. Tijdens het locatiebezoek is nadrukkelijk gesproken over overeenkomsten en verschillen tussen het profiel zoals gehanteerd door Pro Education en het beroepsprofiel zoals opgesteld door de beroepsvereniging NVLF. De opleiding stelt dat de verschillen met name liggen in een grotere nadruk op de ondernemende en innovatieve kwalificaties, hetgeen aansluit bij het profiel van de Pro Education student. Ook heeft Pro Education ervoor gekozen om in aanvulling op de rollen en taken zogeheten "kernopgaven" te formuleren. Deze kernopgaven reflecteren actuele vraagstukken en dilemma's uit de beroepspraktijk en hebben een meer dynamisch karakter. De kernopgaven worden jaarlijks door de werkveldcommissie geactualiseerd. Ondanks deze nuanceverschillen wordt het Beroepscompetentieprofiel Logopedist als kaderstellend profiel onderschreven door Pro Education.

Het informatiedossier maakt geen melding van het internationaal gezaghebbende rapport "NetQues Project Report Speech and Language Therapy Education in Europe, United in Diversity". Het panel heeft dan ook voorafgaand aan het locatiebezoek schriftelijk aan de opleiding gevraagd hoe de beoogde eindkwalificaties van de opleiding zich verhouden tot de NetQues competenties en in hoeverre Pro Education dit document heeft gebruikt bij het

formuleren van de eindtermen. In antwoord op deze vraag heeft Pro Education aangegeven dat het NetQues rapport weldegelijk heeft gediend als leidraad, maar dat dit bij de procesbeschrijving ten onrechte niet was opgenomen in het informatiedossier. Om deze stelling te onderbouwen heeft Pro Education het panel voorzien van een tabel waarin alle NetQues competenties worden gekoppeld aan leerdoelen van de opleiding. Pro Education heeft zo aannemelijk gemaakt dat de beoogde eindkwalificaties ook aansluiten bij internationale normen.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat Pro Education bij het opstellen van de beoogde eindkwalificaties het gewenste proces ter voorbereiding heeft doorlopen. Het panel kwalificeert het doorlopen proces als gedegen en zorgvuldig. Pro Education is er in geslaagd om een eigen profiel te ontwikkelen terwijl het toch voldoende dicht bij het beroepsprofiel van de NVLF blijft en aansluit bij de NetQues competenties.

Eigen aan het profiel is, naast het evidente verschil in onderwijsvorm, het ondernemerschap van de paramedicus als innoverende professional. Dit sluit aan bij de doelgroep (de reeds werkende professional) en het profiel van Pro Education. Van de student wordt een actieve en ondernemende houding verwacht en dit komt tot uitdrukking in het profiel van de afgestudeerde. Het panel is van mening dat Pro Education er in is geslaagd om een gedegen profiel te ontwikkelen dat goed aansluit bij de landelijke profielen en toch een eigen gezicht aan de opleiding te geven.

Het panel is van mening dat Pro Education een gedegen proces heeft doorlopen en eindkwalificaties heeft verwoord die aansluiten bij hetgeen in Nederland en internationaal gebruikelijk is, die actueel zijn en van een adequaat niveau.

Conclusie: Het panel stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties inhoudelijk aansluiten bij zowel de Nederlandse (NVLF beroepsprofiel) als de internationale (NetQues) standaarden en dat deze qua niveau (Dublin descriptor) overeenkomen met het bachelor niveau. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

Het informatiedossier onderbouwt hoe de verbanden met actuele ontwikkeling in het beroepenveld worden gerealiseerd. De belangrijkste drie elementen hierin zijn 1) gebruik van actuele Nederlandstalige en Engelstalige vakliteratuur in het onderwijs, 2) inbreng van (freelance) docenten die werkzaam zijn in de praktijk en met elkaar in overleggen actuele ontwikkelingen bespreken, 3) inbreng van casuïstiek door studenten zelf en 4) veel aandacht voor EBP in de opleiding.

De vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en de beroepspraktijk worden onderstaand apart besproken.

onderzoeksvaardigheden

Het beoogde niveau van onderzoeksvaardigheden en de rol die wetenschappelijke vakliteratuur moet spelen in het programma staan beschreven in het informatiedossier. Bij de bespreking van standaard 2 spreekt het informatiedossier over "Het kunnen opzetten, uitvoeren, analyseren en interpreteren van toegepast onderzoek is een belangrijke competentie van de afgestudeerde HBO Bachelor. Onderzoek loopt als rode draad door de opleiding, zodat studenten zich gedurende de gehele opleiding kunnen bekwamen in het uitvoeren van (kwalitatief en kwantitatief) onderzoek." Ter onderbouwing van deze ambitie spreekt het dossier over een centrale plaats die is weggelegd voor EBP in de opleiding.

Vornoemd citaat wekt de indruk dat de opleiding sterk wetenschappelijk georiënteerd is. Onder het kopje 'Evidence-based practice' wordt nader uitgelegd wat wordt beoogd in termen van programma en eindkwalificaties: "De student krijgt in de opleiding, gefaseerd, te maken met een steeds grotere hoeveelheid aan bronnen van informatie. De student wordt zo steeds zekerder in het beoordelen en bijsturen van het eigen handelen op basis van de niet altijd samenhangende beschikbare informatie. De student leert dat EBP vooral een zoektocht is naar best beschikbare informatie en dat de grote hoeveelheid aan informatie niet leidt tot selectief gebruik daarvan. Door deze gefaseerde opbouw (in fase 1 draagt de opleiding literatuur aan, daarna wordt de student aangemoedigd dit zelf te doen om daar aan het einde van de opleiding op beoordeeld te worden) ervaart de student dat de oplossing het resultaat is van onderzoek en een gedegen maar vooral gewogen analyse van informatie afkomstig van de drie eerder genoemde bronnen." Met andere woorden: de hbo opgeleide student wordt opgeleid tot een (zelf)kritisch professional die kan participeren in wetenschappelijk onderzoek zonder dat deze verantwoordelijk is voor de opzet, uitvoering en data analyse. Deze omschrijving is in lijn met hetgeen in het hoger beroepsonderwijs gebruikelijk is.

De onderzoeksambitie is gedurende de dag besproken met vertegenwoordigers van de Academic Board. In 2010 is binnen NCOI Opleidingsgroep, waar Pro Education deel van uitmaakt, het zogeheten NCOI Onderzoeksinstituut opgericht. Ook de paramedische opleidingen van Pro Education zullen hierbij worden betrokken. Momenteel worden door de lector onderzoekslijnen ontwikkeld. De verwachting is dat de thema's kwaliteit in brede zin (van effectiviteit van behandeling tot onderscheidende positionering van de professional) en compliance (zowel therapietrouw door de cliënt als het opvolgen van richtlijnen door de professional) centraal zullen komen te staan. Het is de bedoeling dat het lectoraat niet geïsoleerd komt te staan, maar dat op termijn onderzoek door studenten (bachelorscripties), docenten en de lector tot een samenhangend geheel worden gesmeed.

beroepspraktijk

Over de inbreng van de beroepspraktijk en de ontwikkeling van vaardigheden die noodzakelijk zijn voor de beroepspraktijk is onder meer gesproken met de werkveldcommissie. De werkveldcommissie is goed betrokken en stelt zich kritisch op. Op zowel de inhoud als de vormgeving van het programma heeft de werkveldcommissie bij de ontwikkeling van de opleiding de nodige inbreng gehad. Onderwerpen waar de werkveldcommissie bij betrokken is geweest zijn inhoudelijke samenhang, inhoudelijke volledigheid van het programma en de hoeveelheid vaardighedenonderwijs. De werkveldcommissie ervaart dat er goed naar hen wordt geluisterd. Op elke vergadering

wordt eerst besproken wat er is gedaan met hun aanbevelingen uit vorige overleggen. De werkveldcommissie heeft uitgesproken dat eerdere ontwerpen van de opleiding nog niet voldoende uitontwikkeld waren. De commissie had hier ook de nodige kritiek op. Inmiddels heeft Pro Education een forse verbeteringsslag doorgevoerd en onderschrijft de werkveldcommissie de voorgestelde opleiding. Een belangrijk punt bij deze verbetering was het sterker benadrukken van logopedische vaardigheden in het onderwijs. Ook het management heeft nadrukkelijk uitgesproken dat de aan Pro Education afgestudeerde logopedist in de eerste plaats een vaardig professional moet zijn. Op de specifieke aan te leren beroepsvaardigheden wordt bij de bespreking van de volgende standaard (standaard 3, inhoud van het programma) nader teruggekomen.

Overwegingen

Het panel heeft de stelling dat actuele literatuur wordt gebruikt bij de opleiding kunnen verifiëren door de literatuurlijst te bestuderen. De gebruikte literatuur is relevant en actueel. De stelling van Pro Education dat aansluiting bij relevante ontwikkeling wordt geborgd door actuele literatuur te gebruiken kan door het panel dan ook worden onderschreven. Ook de inzet van in de dagelijkse praktijk werkzame docenten helpt bij het zorgen voor een goede aansluiting. Op basis van de schriftelijke informatie en de gesprekken met de ontwikkelaars en docenten stelt het panel vast dat de opleiding blijkt geeft van inzicht in relevante actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied.

Het panel spreekt zijn waardering uit voor de initiatieven die Pro Education neemt door de verbinding van het werk van studenten aan de onderzoekslijnen die momenteel worden ontwikkeld. Het panel verwacht dat door het aantrekken van een lector een mooie interactie kan ontstaan tussen onderwijs en onderzoek.

Na het lezen van het informatiedossier had het panel de indruk dat de opleiding een (te) sterk theoretisch karakter had, zowel door de beschrijving van de ambitie op het gebied van onderzoeksvaardigheden als de sterke nadruk op evidence based practice, onderzoek en de rol van de Academic Board. Deze zorg is gedurende het locatiebezoek echter weggenomen. Het panel heeft begrepen dat de oefening van praktische vaardigheden een centrale plek heeft in de opleiding en dat de wetenschappelijke exercities niet zozeer zijn bedoeld om onderzoekers op te leiden, maar (zelf)kritische professionals. Het panel acht deze doelstelling in lijn met de positionering van de opleiding als hbo bachelor. Op de vereiste (praktische) beroepsvaardigheden komt het panel bij de bespreking van de volgende standaard terug.

Het panel waardeert de inzet en betrokkenheid van de werkveldcommissie zeer. Het is het panel duidelijk geworden dat deze commissie geen blad voor de mond neemt bij het uiten van kritiek en de steun voor de opleiding niet lichtvaardig uitspreekt. De uitgesproken steun voor de opleiding door professionals die zich zo kritisch opstellen is voor het panel van grote betekenis. Dit is overigens ook een compliment voor Pro Education die gedegen kritiek op eigen werk heeft georganiseerd en hier voortvarend mee aan de slag is gegaan. Dit is de opleiding zeer ten goede gekomen. Wel wil het panel er op wijzen dat het noodzakelijk is goed te (blijven) kijken naar de breedte en "dekking" van de werkveldcommissie. Zo lijken de onderdelen stemstoornissen, stotteren en slikken (tweedelijnszorg) nog minder te zijn vertegenwoordigd in de commissie. Een werkveldcommissie die de volle breedte van de logopedie dekt, is noodzakelijk. Er is inmiddels een groot aantal specialisaties betrokken, maar met name de tweedelijns logopedie lijkt nog ondervertegenwoordigd.

Al met al is het panel van mening dat zowel de wetenschappelijke vorming op het gewenste niveau wordt beoogd, met het opleiden van "reflective practitioners" als belangrijk uitgangspunt. Ook lijken goede beroepsvaardigheden te worden aangeleerd en is aansluiting bij de actuele beroepspraktijk goed georganiseerd. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: Het programma geeft blijk van het signaleren van actuele ontwikkelingen in het vakgebied. De meeste relevante ontwikkelingen hebben hun plek gekregen in het programma en inbreng van de beroepspraktijk is voldoende geborgd. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het informatiedossier beschrijft de wijze waarop de eindkwalificaties worden vertaald in een opleidingsprogramma. Pro Education heeft hiertoe een vast ontwikkelstramien gevolgd zoals dat binnen Pro Education gebruikelijk is. In dit stramien worden op basis van het beroepsprofiel opleidingscompetenties gedefinieerd. De opleidingscompetenties worden gekoppeld aan de Dublin descriptorren om het niveau te borgen, waarna op basis van de opleidingscompetenties het programma wordt ontworpen en specifieke leerdoelen op niveau van individuele modules worden beschreven. Door middel van een "verantwoordingsmatrix" gaat Pro Education na of alle onderwijsdoelen door het programma zijn gedekt en of alle doelen worden getoetst.

De jaren (door Pro Education aangeduid als fasen) kennen een toenemende complexiteit. Fase 1 staat in het teken van de ontwikkeling van algemene vakkennis. In fase 2 vindt verdieping plaats. In fase 3 en 4 vindt, mede door het volgen van langere stages, de ontwikkeling tot beginnend beroepsbeoefenaar plaats. Binnen een fase kunnen modules in willekeurige volgorde worden gevolgd. Dit is beleid van Pro Education en was voor de ontwikkelaars van de opleiding een gegeven. Op de modulaire opzet van het programma wordt bij de bespreking van de volgende standaard (standaard 4, vormgeving programma) teruggekomen.

Afhankelijk van de vorm waarin de student het onderwijs volgt (deeltijd of duaal) heeft de student eenmaal per week drie uren in de avond of eenmaal per twee weken 6 uren contactonderwijs. Met ontwikkelaars, management en studenten is de hoeveelheid vaardighedenonderwijs besproken. Het management heeft toegelicht dat het compacte onderwijs mogelijk is doordat de student het contactonderwijs zeer goed geacht wordt voor te bereiden en dit in de praktijk ook doet. Studenten zijn zeer gemotiveerd en "elke seconde" van het contactonderwijs wordt benut. Studenten hebben een grote verantwoordelijkheid in het voorbereiden en zelf oefenen van vaardigheden. Dit sluit aan bij de doelgroep van Pro Education, namelijk de zelfstandig lerende, verantwoordelijke volwassene. De studenten bevestigen dit beeld. Naast de vaste module gerelateerde contactmomenten organiseert Pro Education gesuperviseerde oefenavonden waar de student zijn vaardigheden kan oefenen onder toezicht van een docent.

Op basis van de beschikbare informatie kon het panel zich moeilijk een beeld vormen of de inhoud van het programma ook daadwerkelijk leidt tot het bereiken van de beoogde eindkwalificaties. Er was, in lijn met hetgeen vereist is bij een Toets Nieuwe Opleiding, alleen gedetailleerde informatie beschikbaar over fase (jaar) 1. De beschrijving van de modules van de volgende jaren was zodanig generiek dat het panel onvoldoende in staat was om de vraag te beantwoorden of de opleiding competente logopedisten opleidt. Illustratief was hierbij de lijst van beschikbaar diagnostisch en behandelmateriaal die op het panel als onvolledig overkwam. Dit bleek op een misverstand te berusten aangezien Pro Education alleen de in het eerste jaar gebruikte materialen had vermeld. Desgevraagd heeft Pro Education gedurende het locatiebezoek een volledige lijst van materialen aangeleverd. Deze gaf het panel een aanzienlijk duidelijker beeld van de materialen waarmee de studenten tijdens de opleiding werken en oogde aanzienlijk completer, toch bleef bij het panel onvoldoende zicht op met name het praktische onderwijs in logopedische diagnostische - en behandelvaardigheden.

Voor fase 1 heeft Pro Education desgevraagd een overzicht aangeleverd van het vaardighedenonderwijs in het programma. Dit overzicht vergrootte bij het panel het inzicht in het programma en nam in belangrijke mate de zorg bij het panel weg, dat het programma te theoretisch van aard zou zijn. Er is duidelijk aandacht voor de oefening in praktische logopedische vaardigheden. Wel bleef bij het panel de vraag bestaan over welke praktische beroepsvaardigheden de afgestudeerde geacht wordt te beschikken. Als bronnen waren voor het panel enerzijds de, weliswaar uitgewerkte, maar op hoog aggregatieniveau beschreven programmadoelen en anderzijds de gedetailleerde uitwerking van de lessen in de modules waarin specifiek beschreven staat welke oefening wanneer wordt gedoceerd of geoefend. Het panel had echter behoefte aan een beschrijving tussen deze twee aggregatieniveaus in: welke diagnostische en oefenvaardigheden wordt de afgestudeerde logopedist concreet geacht te beheersen? Steekproefsgewijs heeft het panel aan de ontwikkelaars gevraagd waar in het programma welke vaardigheden aan bod komen. Dit kon in alle gevallen voldoende bevredigend worden beantwoord. Het panel heeft echter geen volledig beeld kunnen krijgen, mede omdat het programma voor de latere fasen nog moet worden uitgewerkt.

Overwegingen

In algemene zin is het panel van mening dat de inhoud van het programma de studenten de gelegenheid biedt om de beoogde leerdoelen te bereiken. Dat wil zeggen, op het aggregatieniveau waarop de programmadoelen zijn geformuleerd. Kernvraag voor het panel blijft: is de afgestudeerde competent als beginnend beroepsbeoefenaar en beschikt hij of zij over alle benodigde praktische logopedische diagnostische - en oefenvaardigheden? Deze vraag kan het panel niet onomwonden met ja beantwoorden. Wel stelt het panel het volgende vast:

- In algemene zin zijn de leerdoelen aantoonbaar gekoppeld aan elementen uit het programma.
- Alle (op hoog aggregatieniveau beschreven) leerdoelen zijn aantoonbaar "gedekt" door het programma.
- Het aangevulde overzicht van oefenmaterialen laat zien dat een breed scala aan praktische beroepsvaardigheden wordt geoefend.
- Het overzicht van vaardighedenonderwijs in het eerste jaar laat zien dat het aannemelijk is dat, bij tenminste gelijke hoeveelheid vaardighedenonderwijs in de volgende jaren, de afgestudeerde over voldoende technische beroepsvaardigheden beschikt.

- De werkveldcommissie "bewaakt" het bereiken van het gewenste vaardighedenniveau in hun rol als kritisch adviseur.

Al bovenstaande constatering maakt het aannemelijk dat de beoogde leerdoelen met het voorgestelde programma kunnen worden gerealiseerd. Dit laat onverlet dat het panel niet heeft kunnen vaststellen over welke specifieke diagnostische, behandel- en oefenvaardigheden de afstuderende logopedist beschikt, hetgeen het panel wel noodzakelijk acht om bij deze standaard tot een voldoende oordeel te komen. Afgestudeerden zullen werkzaam zijn in de individuele gezondheidszorg. De vaardigheden van de beginnend beroepsbeoefenaar moeten uit oogpunt van kwaliteit en veiligheid van zorg dan ook boven elke twijfel verheven zijn. Deze zekerheid kan het panel nu niet uitspreken en het panel komt dan ook tot een onvoldoende oordeel op deze standaard. Niet omdat het panel geen vertrouwen heeft in het programma, maar omdat het panel dit niet zelf heeft kunnen vaststellen. Het panel verwacht overigens, op basis van fase 1 en de steekproefsgewijze verificatie, dat de afstuderende logopedist over de noodzakelijke vaardigheden zal gaan beschikken. Het panel heeft dit echter niet kunnen vaststellen, en komt dus, ondanks de vertrouwenwekkende constatering, toch tot een onvoldoende oordeel.

Conclusie: In algemene zin is het panel van mening dat de inhoud van het programma studenten de mogelijkheid biedt om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De beoogde eindkwalificaties en de modules van de fasen 2 tot en met 4 zijn echter op een zodanig hoog aggregatieniveau beschreven, dat het panel niet kan vaststellen of de afgestudeerde over alle noodzakelijke logopedische vaardigheden zal gaan beschikken. Het panel verwacht wel dat dit het geval zal zijn, maar kan dit niet met zekerheid vaststellen en komt dus tot een onvoldoende oordeel op deze standaard.

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Bij de beoordeling van deze standaard zijn voor het panel twee zaken in het bijzonder van belang: 1) het didactisch concept van het programma met een grote nadruk op afstandsonderwijs en 2) de modulaire opbouw van het programma. Beide worden onderstaand apart besproken.

didactisch concept

Met uitzondering van de stageperiodes ligt er een grote nadruk op zelfstudie. Afhankelijk van de vorm waarin de student het programma doorloopt is er eenmaal per week drie uur contactonderwijs of eenmaal per twee weken zes uur contactonderwijs. De overige tijd wordt besteed aan zelfstudie (voorbereiding, praktische oefening, opdrachten, werkplekleren in het geval van een duale student, studie en e-learning).

Pro Education heeft ervaring met afstandsonderwijs als didactisch concept. Pro Education benadrukt dat het onderwijs voor werkenden betreft. Dit brengt met zich mee dat het contactonderwijs in tijd beperkt is en dat een deel van het leren in de werkomgeving plaatsvindt. In de visie van Pro Education is het werken geen bemoeilijkende factor, geen taak waarnaast in de resterende uren het leren plaatsvindt. Integendeel, de werkomgeving heeft een belangrijke plaats in het leren van de student.

Voor en na de bijeenkomsten is plaats voor evaluatie en synthese door in interactie met de medestudenten actief te leren in de online leeromgeving. Het is juist in de werkomgeving dat de competentieontwikkeling van de student plaats vindt. Pro Education kent bij dit werkplekleren veel belang toe aan het Actief Leer Principe (ALP), "een mix van sociaal-constructivisme en cognitivisme vertaald in een vorm van action learning".

Het ALP en daarmee samenhangend het geringe aantal contacturen vergt veel verantwoordelijkheid van de student. In de beleving van het management, de docenten én de studenten sluit de verantwoordelijkheid aan bij de doelgroep: zeer gemotiveerde, werkende en al wat oudere studenten. De studenten onderschreven de noodzaak van een goede voorbereiding van de contacturen en de effectieve benutting van deze beperkte tijd. Doordat alle stof ook achteraf in opdrachten moet worden verwerkt beklijft deze ook. De studenten waren te spreken over de online leeromgeving E-Connect.

Op basis van het informatiedossier kon het panel zich geen goed beeld vormen van met name het vaardighedenonderwijs. Diagnostiek en behandeling vereisen naast kennis en begrip ook een fors aantal praktische vaardigheden. Op basis van het informatiedossier maakte het panel zich zorgen over juist dit aspect. Het panel heeft hierover dan ook aanvullende informatie gevraagd aan de opleiding. Gedurende het locatiebezoek heeft het panel een overzicht gekregen van alle vaardighedenonderwijs in fase 1. Dit overzicht heeft het panel er voldoende van overtuigd dat er in het contactonderwijs voldoende aandacht is voor de oefening van praktische logopedische vaardigheden.

modulaire opbouw

Op basis van het informatiedossier was het voor het panel onduidelijk hoe de volgorde van modules volledig vrij kan zijn zonder dat dit leidt tot onnodige overlap tussen modules. Ook had het panel de vrees dat dit het realiseren van voldoende diepgang zou belemmeren. Door opleidingsmanagement, ontwikkelaars en docenten, maar ook door studenten, is de aanname van het panel, dat een willekeurige volgorde de samenhang schaadt met kracht tegengesproken. Het ontwikkelingsniveau van de veelal oudere student maakt dat hij of zij noodzakelijke stof vooraf leest en herhaling wordt niet ervaren als onnodige overlap maar als dienend aan het leerproces. De voordelen van flexibiliteit zijn groter dan de nadelen, zo vonden alle gesprekspartners. Het opleidingsmanagement en de ontwikkelaars wezen voorts op de ruime ervaring van Pro Education met flexibel onderwijs. Binnen Pro Education, zo werd betoogd, is meer dan voldoende ervaring om er ondanks de inherente uitdagingen die flexibel onderwijs met zich meebrengt, voldoende diepgang en samenhang te realiseren. Bovendien zijn modules alleen in willekeurige volgorde te volgen binnen een fase, maar kunnen vakken van een volgende fase pas worden gevolgd als de voorgaande fase geheel is afgerond. Zo is het mogelijk om toenemende complexiteit in de vakken te realiseren.

In het bijzonder is in de gesprekken met de ontwikkelaars ingegaan op de vraag of de vrije volgorde van modules binnen een fase nog leidt tot onlogische volgordes in het leren van zaken (bijvoorbeeld eerst de behandeling van een stoornis en pas daarna de theoretische grondslagen). Dit is nadrukkelijk weersproken door de ontwikkelaars. De modules zijn thematisch van opzet, bijvoorbeeld "spraak en spraakstoornissen" of "stem en stemstoornissen". Binnen één module komen anatomie, fysiologie en normale ontwikkeling, pathologie en afwijkende ontwikkeling, diagnostiek en behandeling in een logische volgorde aan bod. Doordat de modules voldoende lang zijn (8 EC) kan telkens een thema geheel worden behandeld en voldoende worden uitgediept.

Overwegingen

In algemene termen is het panel van mening dat er sprake is van een uitgewerkte onderwijskundige visie die consequent in het programma is doorgevoerd. Voor het verwerven van kennis en cognitieve vaardigheden is het panel van oordeel dat de gekozen werkvormen adequaat zijn. Alle betrokkenen, inclusief de studenten, onderschreven de goede voorbereiding van de studenten op het contactonderwijs en de zeer effectieve en efficiënte onderwijssessies. Zonder uitzondering waren de gesprekspartners enthousiast over de onderwijsvorm. De zorgen die na lezing van het informatiedossier bij het panel leefden over het vaardighedenonderwijs zijn gedurende het locatiebezoek door zowel de later aangeleverde informatie als door de gesprekken in belangrijke mate weggenomen.

Op basis van het informatiedossier had het panel eveneens zorgen over de samenhang van het programma als gevolg van de modulaire opbouw met willekeurige volgorde binnen een fase. De toelichting gedurende het locatiebezoek en de gedetailleerde modulebeschrijvingen hebben deze zorg echter eveneens weggenomen.

Studeren bij Pro Education is niet voor iedereen weggelegd. De student moet de gevraagde zelfstandigheid wel waar kunnen maken. Het panel is echter van mening dat de doelgroep van Pro Education aansluit bij de vormgeving van het programma.

Conclusie: De aanvankelijke zorgen van het panel zijn door aanvullende informatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek in voldoende mate weggenomen. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook, mede overwegende dat Pro Education zich met zijn onderwijs op een specifieke doelgroep richt en dat de studenten tevreden zijn met het didactisch concept, als voldoende.

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

De opleiding is toegankelijk voor studenten die in bezit zijn van een diploma HAVO, VWO of mbo niveau 4 diploma. Er is geen specifiek profiel vereist voor instroom in de opleiding. Wel wordt bij mbo opgeleide studenten gekeken of het een relevante opleiding is. In geval van een te geringe aansluiting tussen de vooropleiding en de opleiding bij Pro Education biedt Pro Education "service modules" aan om lacunes te remediëren. Tenslotte is toelating mogelijk via de zogeheten 21+ regeling.

De duale student moet gedurende de gehele opleiding beschikken over een relevante werkomgeving van tenminste 20 uur per week, die aansluit op het werkterrein van de opleiding. De student moet beschikken over een deskundige praktijkbegeleider. Onderzoek van werkplek en de praktijkbegeleider kan deel uitmaken van de toelatingsprocedure. Voor de deeltijdvariant is een relevante werkplek niet vereist.

De beroepenstructuur in de logopedie kent geen functie als "leerling logopedist". Het panel heeft Pro Education dan ook gevraagd om voorbeelden van werkplekken van duale

studenten. Het panel is op basis van de aanvullend gevraagde schriftelijke informatie en op basis van de gesprekken tijdens het locatiebezoek het volgende gebleken:

- Pro Education is beleidsmatig terughoudend in het toekennen van een inschrijving als duale student, juist omdat er in de praktijk maar weinig studenten zijn die daadwerkelijk cliëntcontact hebben dat logopedisch van aard is.
- De praktijk komt overeen met het beleid. Het panel heeft kunnen vaststellen dat bij elke student die momenteel is ingeschreven als duale student daadwerkelijk sprake is van cliëntcontact onder supervisie van een logopedist. Dit betreft met name functies in het onderwijs.
- Het beleid van Pro Education in het aanmerken van een student als duale student kan worden gekwalificeerd is terughoudend en secuur. Als de werkplek van een student niet volledig de eisen van een duale plek kan waarmaken wordt de student ingeschreven als deeltijdstudent.

De typische Pro Education student is ouder en meer ervaren dan de instromende studenten in het reguliere hbo. Van de professional mag in de opvatting van Pro Education een verantwoordelijke en actieve studiehouding worden verwacht die noodzakelijk is voor het succesvol doorlopen van het programma.

Tijdens het gesprek met studenten werd dit beeld bevestigd. De meeste studenten hebben al een aantal jaren werkervaring en willen zich, veelal in combinatie met een baan, bekwamen in de logopedie. Uit de gesprekken met de studenten kwam naar voren dat het studeren naast een baan en het studeren in grote zelfstandigheid geen sinecure is. Wel onderschreven de studenten het beleid van Pro Education om de student te bejegenen als verantwoordelijke volwassene. Hun volwassenheid en werkervaring maakte dit mogelijk. De studenten beoordeelden de eisen die het programma aan hun studievaardigheid en zelfstandigheid stelden als fors, maar wel in lijn met hun achtergrond. De studiebelasting zoals geschat door Pro Education werd door de studenten omschreven als realistisch. Alle studenten waren enthousiast over het contactonderwijs. Zij onderschreven dat alle klasgenoten goed voorbereid naar het contactonderwijs kwamen en dat alle contacttijd optimaal wordt benut. Door de ervaren goede voorbereiding van hun klasgenoten overstegen de uitspraken van de student hun eigen ervaringen. Kennelijk slaagt de Pro Education student erin om het gewenste niveau van zelfstandigheid te realiseren.

Alle logopedie opleidingen in Nederland hanteren een screening op adem, stem, articulatie en gehoor. Deze screening maakt bij alle opleidingen deel uit van de selectie/acceptatie van studenten. Pro Education heeft er echter voor gekozen om de screening pas ná acceptatie van een student uit te voeren. Pro Education geeft daarbij als argument dat het wil voorkomen dat studenten met een functiebeperking onevenredig benadeeld worden. Bovendien zouden geconstateerde tekortkomingen vaak remedieerbaar zijn en dient de student de gelegenheid te krijgen om aan de geconstateerde tekortkomingen te werken. Mocht een student niet in staat blijken om de tekortkomingen te verbeteren en voor een tweede maal niet door de screening komen, dan wordt de inschrijving van de student beëindigd. Om de ongemakken voor de student te beperken neemt Pro Education de volgende maatregelen: 1) de eerste screening vindt plaats binnen een maand na aanvang van de opleiding en 2) mochten geconstateerde tekortkomingen niet remedieerbaar blijken doordat de student ook niet door de tweede screening komt, dan ontvangt de student het reeds betaalde collegegeld terug.

Ten slotte heeft het panel aandacht besteed aan het gehanteerde vrijstellingenbeleid van Pro Education. Er is een procedure voor het beoordelen van elders verworven competenties. Pro Education karakteriseert het vrijstellingenbeleid als terughoudend. Als voorbeeld wijst Pro Education op het feit dat een afgeronde M.Sc. opleiding in een niet aanverwant veld niet leidt tot vrijstelling voor de bachelorscriptie. Het panel heeft het vrijstellingenbeleid aan de hand van dossiers kunnen verifiëren. Zo trof het panel een dossier van een student logopedie die als vooropleiding een opleiding geneeskunde had afgerond. Deze arts kreeg vrijstelling voor een tweetal modules (16 van de totaal 240 EC).

Overwegingen

Het programma vereist een forse zelfstandigheid en motivatie van de student. Van de veelal wat oudere en werkende student mag een dergelijke zelfstandigheid worden verwacht. In de praktijk slaagt Pro Education erin om de student aan te zetten tot de vereiste zelfstandigheid en verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces. Het panel constateert, mede op basis van de ervaringen van de studenten, dat het onderwijs aansluit bij de "volwassenheid" van de instromende student.

Het panel beoordeelt de beoordeling van de werkplek van een "kandidaat duale student" als zorgvuldig en stelt vast dat werkplekken niet lichtvaardig als kwalificerend voor duaal worden aangemerkt. Deze benadering acht het panel juist.

Het vrijstellingenbeleid beoordeelt het panel als zorgvuldig en terughoudend. Vrijstellingen worden niet lichtvaardig gegeven. Het panel ondersteunt het beleid van Pro Education in dezen.

De enige kritiek van het panel bij de beoordeling van deze standaard is het beleid met betrekking tot de screening. Het panel kan sympathie opbrengen voor de afwegingen die Pro Education maakt, maar het panel acht het onwenselijk dat een student veel tijd kan investeren om later te horen te krijgen dat de inschrijving moet worden beëindigd. Het panel adviseert de opleiding dan ook met nadruk om het screeningsbeleid in lijn te brengen met het beleid zoals dat door andere hogescholen wordt gehanteerd. Het panel weegt dit punt overigens niet zwaar bij de beoordeling van deze standaard, aangezien het panel wel vaststelt dat Pro Education maatregelen neemt om de nadelige gevolgen voor studenten te beperken (screening snel na start opleiding en terugbetaling collegegelden in geval van beëindiging opleiding). Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: Het programma, en in het bijzonder de vorm waarin het onderwijs wordt aangeboden, sluit in de opvatting van het panel aan bij de kwalificaties van de instromende studenten: doorgaans oudere en werkende studenten die de vereiste zelfstandigheid kunnen opbrengen. Het panel beoordeelt de standaard dan ook als voldoende. Wel adviseert het panel Pro Education om het beleid ten aanzien van de screening bij te stellen.

4.2.5 Standaard 6

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

Door de onderverdeling van het programma in losse modules wordt de werkdruk van het programma over het jaar verdeeld. Ook kan een student besluiten een module over te slaan als hij wordt geconfronteerd met een piek in de belasting door zijn baan. De student heeft

zes jaar de tijd om een opleiding af te ronden. Als een student niet slaagt voor zijn examen, kan hij dit op een later tijdstip herkansen. Een student krijgt twee maal de gelegenheid een examen te herkansen. Bij drie maal een onvoldoende resultaat moet de student een module opnieuw volgen.

Studenten kunnen op drie momenten in het jaar instromen in de opleiding. Voorafgaand aan een instroom wordt er een kick-off bijeenkomst georganiseerd waarop de studenten alle relevante informatie krijgen. Roosters, studieopdrachten en examendata liggen geruime tijd vooraf vast, zodat de student zijn studiewerkzaamheden kan plannen. Via de online leeromgeving beschikt de student over alle relevante informatie.

Vanuit Pro Education wordt de student begeleid door de docenten en een portfoliobegeleider.

Tijdens het locatiebezoek bevestigden studenten tijdig over relevante informatie te beschikken. De studenten benadrukten voorts de laagdrempeligheid om docenten te benaderen bij vragen en problemen. De docenten werden omschreven als goed benaderbaar en ze reageren in de regel snel op vragen. Ook de organisatie reageert snel en adequaat op vragen van studenten. Lessen worden niet verplaatst en vallen nooit uit.

De studenten waren tevreden met de mogelijkheid om extra te oefenen op de oefenavonden in aanvulling op het module contactonderwijs.

Overwegingen

Het panel heeft een positief beeld over de studeerbaarheid van het programma, mede gebaseerd op de ervaringen van de studenten met betrekking tot de studeerbaarheid: er is adequate voorlichting, informatie is tijdig beschikbaar en deugdelijk, roosters staan geruime tijd van te voren vast, er is geen lesuitval, er is voldoende begeleiding en zowel docenten als de instelling reageren tijdig en adequaat op vragen van studenten. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: De opleiding vergt veel van de student, maar het panel beoordeelt de opleiding wel als studeerbaar aangezien Pro Education voldoende maatregelen neemt om de studeerbaarheid te bevorderen.

4.2.6 Standaard 7

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

De studielast wordt in het informatiedossier gespecificeerd. De opleiding bestaat uit vier fasen van elk 60 EC.

In de eerste drie fasen, de jaren voorgaand aan de afstudeerfase, vormen de modules tezamen 48 EC (6x8 EC in fase 1 en 2 en 2x12 EC + 24 EC minor in fase 3). Praktijkprogramma en eindopdracht zijn beide 6 EC in fase 1 en 2 en het praktijkprogramma in fase 3 beslaat 12 EC. In de afstudeerfase is de studielast gelijkelijk verdeeld over de afstudeeropdracht (30 EC) en het praktijkprogramma (30 EC).

De studiebelasting wordt verder verantwoord door een tabel waarin een "gemiddelde studieweek" wordt beschreven. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen studie-uren, stage uren en werk. Voor de duale variant betreft dit:

- studie-uren: ca. 20 uur per week gedurende 48 weken per jaar gedurende 4 jaren = 3.880 uren

- stage uren: 600 uren

- werkplek gebonden leren: 20 uur per week gedurende de gehele opleiding: 2.280 uren.

Totaal: $3.880 + 600 + 2.280 = 6.720 = 240$ EC

Voor de deeltijd variant is de studielast als volgt berekend:

- studie-uren: 20 uur per week gedurende 46 weken per jaar gedurende 6 jaren = 5.520 uren

- stage uren: 1.200 uren

- werkplekgebonden leren: 0 uren

Totaal: $5.520 + 1.200 + 0 = 6.720 = 240$ EC

Pro Education schat in dat een deeltijdstudent zes jaar nodig heeft om de opleiding af te ronden. Aangezien de student niet op zijn of haar werk kennis onder handbereik heeft zal het meer tijd vergen om dezelfde opdrachten als de duale student uit te voeren. Ook moeten soms observaties aan cliënten worden gedaan en dit zal voor de deeltijdstudent tijd kosten om te organiseren.

Overwegingen

De studielast in EC's wordt onderbouwd in het dossier. Een onderverdeling in activiteiten in een "gemiddelde week" geeft inzicht in de verschillende leeractiviteiten van de student. Het werkplekgebonden leren wordt gedocumenteerd en getoetst. Het panel is er derhalve voor de duale student voldoende van overtuigd dat bij werkplekgebonden leren daadwerkelijk sprake is van leren en dat deze uren terecht zijn aangemerkt als "tellende uren". Voor de duale variant beoordeelt het panel deze standaard dan ook zonder aarzeling als voldoende.

Ook voor de deeltijdstudent zijn de uren verantwoord, mede op basis van een verwachte studieduur van zes jaren. Het panel acht de onderbouwing van de langere studieduur aannemelijk. Ook betreft het panel in zijn oordeel dat Pro Education studietijdmetingen zal gaan uitvoeren om de daadwerkelijke studiebelasting te monitoren. Het panel beoordeelt deze standaard ook voor de deeltijdstudent als voldoende.

Conclusie: Het panel beoordeelt deze standaard, mede op basis van het feit dat Pro Education de daadwerkelijke studielast zal gaan meten, als voldoende.

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 8

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

In het informatiedossier staat het personeelsbeleid van de Pro Education toegelicht. In aanvulling op het informatiedossier heeft Pro Education een aantal beleidsdocumenten aan het panel doen toekomen.

Bij de opleiding zijn zowel vaste als freelance medewerkers betrokken. De vaste medewerkers hebben vooral taken op het gebied van ontwikkeling en organisatie. Betrokken medewerkers zijn manager hogeschool, opleidingsmanager, kwaliteitsmanager, opleidingscoördinator, docentencoördinator, studieadviseur, medewerker examenbureau, medewerker afdeling planning, medewerker afdeling Advies en Voorlichting (intake en toelating), allen ondersteund door afdelingsassistenten. De vakinhoudelijk deskundigen zijn overwegend betrokken op freelance basis. Dit betreft vakinhoudelijk deskundige ontwikkelaars, docenten, toetsontwikkelaars, toetsbeoordelaars, portfoliobegeleiders en portfoliobeoordelaar.

Pro Education werkt met duidelijk onderscheiden rollen. Voor elke rol is een specifiek profiel opgesteld dat de kwalificaties van de freelancer beschrijft. Voor beoordeling en beloning, van zowel vaste als freelance medewerkers zijn heldere criteria vastgelegd.

Het werken met freelancers brengt inherent een aantal uitdagingen met zich mee. Pro Education heeft ruime ervaring met de inzet van freelance docenten en neemt maatregelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Zo worden diverse scholingsactiviteiten georganiseerd en worden bijeenkomsten belegd om de samenhang binnen de docentengroep te vergroten. Voorbeelden hiervan zijn een startbijeenkomst aan het begin van het jaar, vakgroepoverleg en kalibreersessies met beoordelaars in aanwezigheid van de examencommissie.

Pro Education heeft als doel geformuleerd dat per 2016 80% van alle lesgevers over een mastergraad beschikt. Op dit moment is dat nog niet het geval. Weliswaar heeft 18% van de docenten een Ph.D. (onder wie één gepromoveerde logopedist), het percentage op masterniveau gekwalificeerde docenten is momenteel nog maar 9%. Er is nog een forse inspanning nodig om het doel van 80% master te behalen. Pro Education is zich hiervan bewust en heeft tijdens het locatiebezoek het vertrouwen uitgesproken deze doelstelling te gaan realiseren. Vrijwel alle op bachelorniveau gekwalificeerde docenten volgen een masteropleiding of zijn zich op een masteropleiding aan het oriënteren. Pro Education hanteert in het realiseren van de doelstelling een "carrot and stick" beleid: docenten die bij Pro Education of elders binnen de NCOI Opleidingsgroep een masteropleiding willen volgen kunnen dit doen tegen een sterk gereduceerd tarief. Tegelijkertijd wordt duidelijk naar de docenten gecommuniceerd dat diegenen die in 2016 geen master hebben gehaald zich diskwalificeren voor het docentschap. Het freelance model maakt dat Pro Education dit up-or-out principe daadwerkelijk kan realiseren.

Het panel beschikte over een overzicht van de deskundigheidsgebieden en de cv's van de freelance docenten. Op dit moment zijn nog niet alle deelgebieden van de logopedie "afgedekt" door specialisten in het docententeam. Het management heeft aangegeven dat deze constatering klopt en in lijn is met het beleid van Pro Education. Docenten worden "just in time" ingehuurd. Het management heeft geen twijfel dat het probleemloos zal slagen in het aantrekken van inhoudelijk deskundige docenten.

Overwegingen

Het panel heeft kennis genomen van de verschillende elementen van het personeelsbeleid en beoordeelt deze in algemene zin als gedegen. Er is een helder beleid, taken zijn specifiek omschreven en voor elke rol is een profiel opgesteld en er zijn heldere beoordelingscriteria beschikbaar. Pro Education neemt adequate maatregelen om de uitdagingen die verbonden zijn aan het werken met freelance docenten het hoofd te bieden.

Hoewel nog de nodige inspanning noodzakelijk zullen zijn om logopedisten aan te trekken die op ten minste master niveau gekwalificeerd zijn en tegelijkertijd te zorgen voor dekking van het domein logopedie in de volle breedte (voldoende specialisten), heeft het panel op dit moment geen aanleiding om te twifelen aan het realiseren van de doelstelling om tijdig goed gekwalificeerd personeel aan te trekken en het huidige personeel op masterniveau te kwalificeren. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: Het panel beoordeelt de standaard personeelsbeleid dan als voldoende.

4.3.2 Standaard 9

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

In het informatiedossier staan de namen van de betrokken docenten genoemd. Om een oordeel te kunnen vormen over de kwaliteit van het personeel heeft het panel Pro Education verzocht de cv's van de docenten aan het panel te sturen. Pro Education heeft aan dit verzoek geen gehoor willen geven. Wel heeft Pro Education een overzicht gestuurd met namen, graad en deskundigheidsgebied. Tijdens het locatiebezoek waren de cv's wel beschikbaar en heeft het panel de gelegenheid gehad de cv's te beoordelen.

Voor de modules in fase 1 is het personeel inhoudelijk gekwalificeerd, wel valt op dat nog vijf van de zeven docent-logopedisten een bachelorgraad als hoogste graad hebben. Voor het realiseren van de ambitie om in 2016 80% van de lesgevendenden op masterniveau gekwalificeerd te hebben is nog de nodige inspanning vereist. De deskundigheidsgebieden van de docenten dekken nog niet alle specialismen van de logopedie. De meeste docenten kunnen worden gekarakteriseerd als "generalist", met name afkomstig uit de eerste lijn en/of met ervaring in het onderwijs. Voor de fases 2 en 3 moeten nog docenten (met name specialisten) worden geworven. Op dit moment is met name de klinische (tweedelijns) logopedie nog onderbezet.

Pro Education organiseert bijeenkomsten om de onderwijskundige kwalificaties van de docenten te verbeteren. Aan organisatorische kwalificaties van docenten is minder behoefte aangezien de vaste medewerkers van Pro Education alle organisatorische taken voor hun rekening nemen. Zij zijn hierin ervaren.

Overwegingen

Voor de fases 2 en 3 moeten nog docenten met specifieke deskundigheid worden geworven. Ook zijn nog forse inspanningen nodig om de doelstelling met betrekking tot masterniveau van de docenten te halen. Voor het huidige onderwijsaanbod (fase 1) is het panel echter van mening dat team inhoudelijk voldoende gekwalificeerd is. Het panel waardeert de inspanningen van Pro Education om de didactische vaardigheden van de docenten te vergroten. Het panel heeft geen reden om te twifelen aan het succes van toekomstige werving van gekwalificeerd personeel (voor fase 2 en 3 en de minoren) op masterniveau en beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: Het huidige team is inhoudelijk en didactisch voldoende gekwalificeerd om het onderwijs voor de eerste fase van het programma te verzorgen. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.3.3 Standaard 10

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Freelance docenten bij Pro Education hebben uitsluitend een taakomschrijving in hun overeenkomst en worden niet aangesteld op basis van uren. Pro Education heeft dan ook geen formatieoverzicht aangeleverd waarin de omvang van het personeel uitgedrukt is in fte. Het panel kon in zijn oordeelsvorming dan ook geen student-docent ratio conform de definitie van de NVAO betrekken. Het panel heeft derhalve twee bronnen ter beschikking om tot een oordeel op deze standaard te komen: student-docent ratio's bij contactonderwijs en de tevredenheid van studenten en docenten.

Over de groepsgrootte bij het contactonderwijs stelt de Pro Education in het informatiedossier dat deze varieert van 8 tot 20 studenten. Dit beeld werd onderschreven door de studenten tijdens het locatiebezoek. Het onderwijs laat zich omschrijven als kleinschalig en interactief. Ook gaven de studenten aan dat docenten tijdig en adequaat op vragen reageren, hetgeen voor het panel een aanwijzing is dat docenten niet overbelast zijn en dat er voldoende docenten worden ingezet. Docenten hebben geen signalen afgegeven die wijzen op onderbezetting of hoge druk.

Overwegingen

Hoewel een formele student-docent ratio niet beschikbaar is, heeft het panel voldoende grond om tot een oordeel te komen. Studenten zijn tevreden over de groepsgrootte en de antwoorden van docenten op vragen. Bovendien is het onderwijs zonder meer als kleinschalig te omschrijven. De flexibiliteit van het werken met freelance docenten maakt dat Pro Education snel kan inspelen op schommelingen in studentenaantallen. Indien zich meer dan 20 studenten inschrijven voor een module wordt een extra freelance docent ingezet. Door de inzet van docenten af te stemmen op het aantal studenten blijft de kleinschaligheid gewaarborgd. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie: Op basis van de resultaten (kleine groepen, goede responstijd docenten) en de flexibiliteit van het planningssysteem beoordeelt het panel deze standaard als voldoende, ondanks de afwezigheid van een objectieve student-docent ratio.

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 11

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De huisvesting en materiële voorzieningen staan op hoofdlijnen beschreven in het informatiedossier. Pro Education beschikt over eigen huisvesting en huurt in aanvulling daarop leslokalen en ruimtes. Gegeven de grote rol die afstandsleren inneemt in het programma is eveneens de elektronische leeromgeving van groot belang. De elektronische leeromgeving staat uitgebreider beschreven onder standaard 12 (informatievoorziening). Studenten zijn tevreden met de elektronische leeromgeving.

Over literatuur staat in het informatiedossier beschreven dat Pro Education alle voor de opleiding noodzakelijke en verplichte literatuur ter beschikking stelt. De student ontvangt de literatuur twee weken voor aanvang van een module thuis. Aangezien de bibliotheek van de Pro Education niet voor studenten toegankelijk is, vergoedt de hogeschool het abonnement van de student bij de Koninklijke Bibliotheek of een universiteitsbibliotheek voor één van de studiejaar. Voor de overige studiejaar wordt de student zelf geacht faciliteiten te organiseren. Deze faciliteiten moeten daadwerkelijk door de student geregeld worden gezien het toenemende belang van evidence based practice (EBP) in het curriculum, waarvoor toegang tot een (universitaire) bibliotheek onontbeerlijk is.

Voor een opleiding logopedie is het noodzakelijk dat de studenten voldoende ervaring kunnen opdoen met test- en oefenmaterialen. Het panel heeft Pro Education dan ook voorafgaand aan het locatiebezoek verzocht om een overzicht van beschikbare materialen, te meer daar dit een indruk geeft van hetgeen er op het vaardighedenonderwijs aan de orde komt. Het door Pro Education aangeleverde overzicht zorgde bij het panel voor enige schrik, aangezien dit overzicht slechts 16 logopedische diagnostiekinstrumenten bevatte en in het geheel geen oefen-/behandelmateriaal. Het panel heeft de beschikbare materialen dan ook besproken met het opleidingsmanagement gedurende het locatiebezoek. Gelukkig bleek de schrik bij het panel op een misverstand te berusten. Waar het panel van de vooronderstelling uit was gegaan dat het overzicht volledig was, had Pro Education alleen gegevens aangeleverd over de in de eerste fase van de opleiding gebruikte materialen. Gedurende het locatiebezoek heeft Pro Education het panel voorzien van een actueel overzicht van alle tot op heden aangeschafte materialen. Dit overzicht is in de ogen van het panel afdoende. Alle materialen zijn in veelvoud aanwezig op alle oefenavonden. Dit werd bevestigd door de studenten.

Specifiek is gedurende het locatiebezoek nog gesproken over de noodzaak om een geluidsdichte ruimte te hebben voor oefening in audiologisch onderzoek. Pro Education beschikt niet over een dergelijke ruimte. Pro Education is zich ervan bewust dat dit niet ideaal is, maar acht de daaraan verbonden investeringen niet opportuun, zeker gezien de landelijke spreiding over meerdere locaties. Pro Education houdt in de lesplanning rekening met de indeling van ruimten om er zo voor te zorgen dat er geen hinder is van geloop en gepraat op de gangen en in naastgelegen lokalen. Dit zou afdoende moeten zijn om, gecombineerd met een tot 40dB dempende, sluitende cuff, voor voldoende stilte te zorgen. Bovendien, zo redeneert Pro Education, betreft het hier slechts oefening in het uitvoeren van metingen, en ziet de student op de stage de meetopstelling in optimale omstandigheden,

Overwegingen

De leslokalen zijn modern en goed ingericht en ook de OLO functioneert naar tevredenheid van studenten. Op basis van het gedurende het locatiebezoek ontvangen herziene overzicht van beschikbare materialen, stelt het panel vast dat de infrastructuur, inclusief beschikbare oefenmaterialen, voldoet. Het feit dat studenten voor drie van de vier leerjaar zelf faciliteiten moeten organiseren en betalen om toegang tot wetenschappelijke literatuur te krijgen acht het panel niet onoverkomelijk zolang dit vooraf helder aan de studenten wordt gecommuniceerd. De afwezigheid van een geluidsarme cabine ziet het panel wel als een minpunt. Het panel geeft Pro Education dan ook in overweging om ruimten van derden te huren in voorkomende gevallen. Het panel acht dit punt van kritiek achter niet van vitaal belang en stelt vast dat Pro Education binnen de gegeven infrastructuur, zo goed en zo

kwaad als dat kan, maatregelen neemt. Het panel beoordeelt de infrastructuur dan ook als voldoende.

Conclusie: Het panel beoordeelt deze standaard als voldoende.

4.4.2 Standaard 12

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De verschillende vormen van studiebegeleiding en informatievoorziening staan beschreven in het informatiedossier. In de informatievoorziening speelt de online leeromgeving E-Connect een centrale rol. In E-Connect is zowel organisatorische als onderwijsinhoudelijke informatie te vinden. De student kan bij alle voor hem relevante informatie via een persoonlijke webpagina. Hier staan alle data, tijden en plaatsen van het onderwijs en de behaalde studieresultaten. Een zogeheten "activity monitor" helpt de informatie snel toegankelijk te maken voor de student. Alle wijzigingen die in de informatie of in één van de documenten zijn doorgevoerd zijn in één oogopslag te zien. De studenten toonden zich tijdens het locatiebezoek tevreden met E-connect.

In de online leeromgeving kan de student lessen raadplegen, studiematerialen inzien en downloaden, zelfevaluatie-toetsen maken, discussie met andere studenten voeren, vragen aan docenten stellen en zijn portfolio bijhouden. Informatie in het systeem werd door studenten in de regel ervaren als correct en tijdig. Wel gaven studenten aan dat ze hadden ondervonden dat ze te maken hadden met een opleiding in de opstartfase. Zo was bijvoorbeeld niet altijd duidelijk of wijzigingen die werden doorgevoerd golden voor alle studenten of alleen voor op later datum ingestroomde studenten. De studenten benoemden dit zelf echter als "kinderziekten" en gaven aan dat ze inmiddels verbetering hadden ervaren en dat in de regel adequaat wordt gecommuniceerd.

Naast de mogelijkheden die E-connect en de Online leeromgeving bieden kent de opleiding nog ondersteuning door een studieadviseur en op verzoek is aanvullende coaching of begeleiding beschikbaar. Elke student krijgt een portfoliobegeleider toegewezen. Contact met de portfoliobegeleider loopt in de eerste twee fasen van de opleiding via e-mail en telefonisch, vanaf de derde fase bezoekt de portfoliobegeleider de stageplek en spreekt daar met zowel de stagebegeleider als met de student. De portfoliobegeleider volgt de voortgang van de student actief en heeft zo een signaleerfunctie. Indien nodig neemt de portfoliobegeleider initiatief om contact op te nemen met de studieadviseur.

Docenten spelen een belangrijke rol bij de begeleiding van een student binnen een module. De studenten gaven tijdens het locatiebezoek aan dat de docenten goed benaderbaar zijn en snel reageren op vragen. Studenten kwalificeren contact met Pro Education als laagdrempelig en ervaren reacties op vragen en opmerkingen als adequaat.

Overwegingen

De informatievoorziening via de online leeromgeving is in de regel van goede kwaliteit en tijdig. Voor het panel weegt bij het oordeel sterk mee dat de studenten de functionaliteiten van het systeem prezen. Met E-Connect zorgt Pro Education voor een goede informatievoorziening. Er was / is sprake van enige onduidelijkheid in de communicatie,

maar dit rekent het panel de opleiding niet aan, aangezien hier duidelijk sprake was / is van aanloopproblemen. In de regel is de communicatie, ook in de beleving van studenten, goed.

Het systeem van studiebegeleiding oogt gedegen. Voor het panel is het tevens van belang dat de studenten tevreden waren met de wijze waarop zij begeleiding kregen.

Conclusie: Zowel informatievoorziening als studiebegeleiding zijn door het panel als voldoende beoordeeld. Het panel komt dan ook tot een voldoende oordeel voor deze standaard.

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 13

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

Pro Education heeft als onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep een uitgebreid systeem van kwaliteitszorg aan de hand van specifieke doelstellingen, de "Onderwijs- en kwaliteitsdoelstellingen 2013". Er wordt gestructureerd gemeten binnen een Plan-Do-Check-Act (PDCA) systematiek. Ten behoeve van de periodieke evaluatie zet Pro Education een scala van meetinstrumenten in: module-evaluaties door studenten, module-evaluaties door docenten, evaluaties van examens door studenten, tevredenheidsmeting praktijkbegeleiders, tevredenheidsmeting docenten, panelgesprek met studenten twee jaar na de start van de opleiding, tevredenheid en loopbaanontwikkeling onder alumni een jaar na afstuderen en bijeenkomsten met de werkveldcommissie. Het systeem van kwaliteitszorg is NEN-EN-ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Per 2014 zal studielastmeting deel gaan uitmaken van de periodieke metingen.

In de gesprekken tijdens het locatiebezoek is het panel tevens nagegaan of de op papier fraaie systemen ook in de praktijk functioneren. Zowel de werkveldcommissie als de studenten gaven aan dat de opleiding op basis van feedback verbeteringen heeft doorgevoerd. Zo heeft de behoefte bij studenten om meer gesuperviseerd te kunnen oefenen geleid tot het organiseren van extra oefenavonden. Ook de werkveldcommissie heeft een bewezen functie. De werkveldcommissie is van mening dat Pro Education goed luistert naar de commentaren die deze commissie geeft.

De doelen die Pro Education stelt zijn ambitieus. Opvallend is dat één van de doelstellingen luidt dat 70% van de studenten is afgestudeerd binnen de nominale studieduur plus één jaar. Dit lijkt strijdig met de onderbouwing van de studielast van de opleiding die voor deeltijd studenten uit gaat van een gemiddelde studieduur van zes jaar (=nominiaal + twee jaar).

Overwegingen

Ondanks de kritische opmerking over één van de doelstellingen beoordeelt het panel het gehele systeem van kwaliteitszorg als gedegen. Er zijn concrete doelstellingen verwoord en binnen een PDCA systematiek wordt periodiek gemeten met een veelheid aan

meetinstrumenten. Het panel heeft voorts kunnen vaststellen dat feedback van stakeholders leidt tot verbetering. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende. In het bijzonder spreekt het panel zijn waardering uit voor de inzet van de werkveldcommissie. Deze commissie heeft in de optiek van het panel een essentiële rol gespeeld bij het ontwikkelen van de opleiding.

Conclusie: Het systeem van kwaliteitszorg bestaat uit een samenhangend PDCA systeem op basis van concrete doelstellingen. Pro Education hanteert een aantal verschillende meetinstrumenten om te evalueren of de doelstellingen worden gerealiseerd. Het kwaliteitssysteem werkt in de praktijk. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.5.2 Standaard 14

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

Het informatiedossier beschrijft de wijze waarop de verschillende stakeholders betrokken zijn. Deze wijze van betrekken van stakeholders is een Pro Education breed beleid. Studenten worden betrokken door de module-evaluaties, opleidingsvertegenwoordiging en de examen-evaluaties. Docenten door de module-evaluaties, docentenquêtes, een persoonlijk voortgangsgesprek en een Eerstejaars traject voor nieuwe docenten. Alumni worden een jaar na het afstuderen bevraagd (nog niet van toepassing voor deze opleiding). Het beroepenveld wordt betrokken door tevredenheidsmeting van praktijkbegeleiders en de werkveldcommissie. Deze de inbreng van commissie is reeds onder standaard 2 en 13 uitgebreider besproken.

Het systeem van toetsing wordt gesuperviseerd door de examencommissie. De Examencommissie is een gedeelde examencommissie voor alle zorgopleidingen. Per opleiding heeft één vakinhoudelijk deskundige zitting in de examencommissie. Daarnaast zitten hebben drie toetsdeskundigen (opleidingscoördinatoren) zitting in de examencommissie. De examencommissie is actief betrokken bij borging van de kwaliteit van de toetsing, onder meer door aanwezigheid bij de zogeheten "kalibreersessies".

Overwegingen

Het panel stelt vast dat docenten, studenten, alumni, het beroepenveld en de examencommissie bij de opleiding worden betrokken. Ook heeft het panel vast kunnen stellen dat Pro Education in de praktijk handelt op basis van feedback. Het panel komt dan ook tot een voldoende oordeel over deze standaard. In het bijzonder prijst het panel de inbreng van de werkveldcommissie.

Conclusie: Het panel stelt vast dat alle betrokken partijen actief worden betrokken en dat de Pro Education luistert naar de input van stakeholders en hier op reageert. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 15

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het systeem van toetsing staat in algemene termen beschreven in het informatiedossier. Pro Education kent verschillende soorten van toetsen: schriftelijke examens (open of multiple choice), praktijkopdrachten (portfolio-opdrachten), mondelinge of praktische examens / assessments, moduleopdrachten, competentieopdrachten (portfolio) en de eindschrijft. Alle verschillende toetsvormen worden bij de opleiding gebruikt.

Toetsen worden ontwikkeld door vakinhoudelijk deskundige ontwikkelaars. De docent (dit is in de regel een ander dan de ontwikkelaar) maakt dus niet zijn eigen toetsen. Deze systematiek dwingt ontwikkelaars om onderwijsdoelen zeer specifiek te verwoorden. Er is voorzien in een procedure om de kwaliteit van de toets te borgen (vooraf en achteraf).

Het werk van studenten wordt niet beoordeeld door de docenten. Beoordelaar is een aparte functie, hierdoor wordt voorkomen dat persoonlijke voorkeuren van docenten een rol kunnen spelen in de beoordeling van (het werk van) studenten. Pro Education heeft procedures voor meelezers bij eindwerkstukken en observatoren bij mondelinge of praktische toetsen.

Aangezien het panel zich op basis van de beschrijving van de toetsing in het informatiedossier geen beeld kon vormen van hoe de toetsing van beroepsvaardigheden er in de praktijk uit ziet, heeft het panel voorafgaand aan het locatiebezoek om nadere informatie gevraagd. Pro Education heeft het panel meer gedetailleerde informatie ter beschikking gesteld. Dit betrof het Beleidsplan Toetsing en Examinering en overzichten van de vaardigheidstoetsen in fase 1 en 2. Op basis van de beschikbaar gestelde documenten en de materialen die gedurende het locatiebezoek ter inzage lagen, heeft het panel zich een redelijk beeld kunnen vormen van de verschillende toetsen.

Een deel van de toets- en beoordelingsmaterialen moet nog worden ontwikkeld, maar dit is in lijn met de staat van ontwikkeling van de opleiding. Voor de eerste en tweede fase (jaar) heeft het panel de toetsen in meer detail kunnen beoordelen. Deze zien er adequaat uit. Door middel van een toetsmatrijs maakt Pro Education inzichtelijk dat alle leerdoelen daadwerkelijk worden getoetst.

In het bijzonder heeft het panel gesproken over de beoordeling van de stages. Het heeft het panel bevreemd dat de inbreng van de stagebegeleider bij de beoordeling van de stage beperkt is. In theorie kan een student met een mooi portfolio een voldoende halen voor de stage, terwijl de stagebegeleider ontevreden is over de student. De opleiding heeft hierop geantwoord dat een dergelijk scenario mogelijk is, maar slechts in theorie, immers de voortgang van de student wordt gemonitord en het is zo goed als onmogelijk dat in geval van onvoldoende presteren van de student dit pas op het laatste moment, bij vaststellen van de beoordeling, aan het zicht zou komen. Er is gedurende de stage contact tussen de opleiding en de stagebegeleider. Indien naar voren zou komen dat de student zijn leerdoelen niet kan realiseren op de stage, zal worden uitgekeken naar een ander stageadres. Bij een onvoldoende eindoordeel moet de stage opnieuw worden gevolgd.

Overwegingen

Het systeem van ontwikkelen en afnemen van toetsen als geheel oogt gedegen. Pro Education heeft een ruime ervaring met toetsontwikkeling en het panel heeft dan ook voldoende vertrouwen in de kwaliteit van schriftelijke toetsen. Ook met portfoliobeoordeling heeft de Pro Education een zodanige ervaring, dat het panel vertrouwen kan uitspreken in dit instrument. De verschillende procedures zijn voldoende robuust en het onderscheid in verschillende rollen vergroot de objectiviteit van de toetsing. Pro Education maakt aannemelijk dat alle leerdoelen worden getoetst. De vragen die het panel had over de beoordeling van de stage zijn voldoende bevredigend beantwoord. Het panel komt dan ook tot een voldoende oordeel over deze standaard.

Conclusie: Het systeem van toetsing als geheel is van voldoende niveau en diverse typen toetsen kunnen, voor zover het panel dit heeft kunnen beoordelen, de toets der kritiek doorstaan. Alle leerdoelen worden getoetst. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 16

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

Voor de financiële situatie verwijst Pro Education in het informatiedossier naar bij de NVAO bekende informatie. Het panel heeft van de procescoördinator vernomen dat de financiële situatie, op grond van aan de directeur van de NVAO verstrekte informatie, als solide kan worden aangemerkt en dat er geen reden is om te twifelen aan de continuïteit van de onderwijsinstelling of de mogelijkheden om middelen voor doorontwikkeling van de opleiding vrij te maken.

In het informatiedossier staat de volgende afstudeergarantie verwoord: "In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) is bepaald dat de geldigheid van het resultaat van een met goed gevolg afgelegd examen zes (6) jaar geldig is. Dit geeft de student voldoende tijd de opleiding volledig te doorlopen en af te ronden".

Overwegingen

Het panel stelt vast dat in het informatiedossier de garantie staat beschreven dat een student het programma volledig kan doorlopen, mits binnen een termijn van zes jaren. Mede onder de aanname dat de Pro Education aangemerkt kan worden als een financieel solide organisatie, beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Conclusie: De instelling geeft studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende

4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Op één standaard na, heeft het panel alle standaarden als voldoende beoordeeld. Het onvoldoende oordeel betreft standaard 3 (inhoud). Dit onvoldoende oordeel is niet gegeven

omdat het panel verwacht dat er inhoudelijke omissies zijn, maar omdat het panel niet heeft kunnen verifiëren dat de afgestudeerde student over alle praktische (diagnostische - en behandel-) vaardigheden beschikt die men redelijkerwijs van een beginnend beroepsbeoefenaar mag verwachten. Gegeven de reden die ten grondslag ligt aan deze onvoldoende tilt het panel hier in het totaaloordeel niet te zwaar aan. Immers, het panel verwacht wél dat alle noodzakelijke praktische beroepsvaardigheden aan de orde zullen komen bij de verdere ontwikkeling van de opleiding. Het panel komt alles overziend dan ook tot een voldoende algemeen oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

4.9 Advies naam opleiding en sector

Pro Education heeft de aanvraag voor de uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding gedaan onder de naam "HBO Bachelor opleiding voor Logopedie" binnen de sector gezondheidszorg. Het panel stelt vast dat de naam "opleiding voor Logopedie" overeenkomst met wat te doen gebruikelijk is. Hoewel in de spreektaal vaak de naam "Logopedie" wordt gebruikt, is de formele naam voor alle logopedie opleidingen zoals geregistreerd in het CROHO "opleiding voor Logopedie". Het is daarentegen niet gebruikelijk het niveau en de oriëntatie (in casu "HBO Bachelor") in de naamgeving tot uiting te brengen. Het panel kan zich echter voorstellen dat Pro Education in het opleidingsaanbod een expliciet onderscheid wil maken tussen cursussen en formele opleidingen in de zin van de WHW. Het panel adviseert het bestuur van de NVAO dan ook in te stemmen met de naam zoals voorgesteld. De beoogde opleiding "opleiding voor Logopedie" leidt evenals de overige opleidingen "opleiding voor Logopedie" op tot een gezondheidszorg professional. De sectorkeuze "gezondheidszorg" acht het panel dan ook correct.

Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	O
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	V
	6. Het programma is studeerbaar	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma	V
	3 Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma		V
4 Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	V
5 Interne kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	V
	14. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken	V
6 Toetsing	15. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	16. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		Voldoende

V = voldoende, O = onvoldoende, POV = positief onder voorwaarden

Bijlage 1: Samenstelling panel

Dr. R.E.H. (Robert) van Cingel, voorzitter

Dr. Robert van Cingel is lector bij het Lectoraat Musculoskeletale Revalidatie van de Hogeschool voor Arnhem en Nijmegen (HAN). Hij is daarnaast directeur van het Sport Medisch Centrum Papendal.

In de jaren '90 bekwaamde Robert van Cingel zich als fysiotherapeut (Opleiding Fysiotherapie Arnhem). Hij specialiseerde zich in sportfysiotherapie (Stichting Wetenschap en Scholing Fysiotherapie alsmede NOC*NSF & Hogeschool Utrecht) en volgde de opleiding Orthopedische Manuele Therapie (Delft). In 2007 promoveerde hij aan de Universiteit Maastricht op het proefschrift 'Dynamic joint stability in athletes; the value of isokinetic dynamometry'. In juni 2010 is hij voor 4 jaar benoemd als lector bij de HAN.

Dr. R. (Ruth) Dalemans, lid

Ruth Dalemans is afgestudeerd als Gegradueerde in de logopedie en audiologie aan de Katholieke Hogeschool in Antwerpen. Na haar verdere studie aan de Katholieke Universiteit Leuven werd zij Licentiate in de logopedie in 1998 (thesis: 'Taalveranderingen bij personen met dementie van het Alzheimerstype: Langzaam keren wij terug'). Tijdens haar studie in Leuven, was zij tevens actief als zelfstandig logopedist in een eigen praktijk en in het ziekenhuis MCNOL, waar zij voornamelijk mensen met afasie behandelde. Sinds 2003 is Ruth Dalemans verbonden aan Zuyd Hogeschool, onder meer als lid van de kenniskring Autonomie en Participatie. In 2010 is zij gepromoveerd op het proefschrift 'Young stroke survivors and their challenges in social participation'.

Dr. L. (Lenie) van den Engel-Hoek

Lenie van den Engel-Hoek studeerde Logopedie in Den Haag en Logopediewetenschap in Utrecht. Zij werkt sinds 2000 op de afdeling Revalidatie (Logopedie-kinderen) van het Radboudumc, waar zij samen met collega's de diagnostiek en behandeling van kinderen met complexe eet- en slikstoornissen vorm heeft gegeven. In 2013 promoveerde zij op het proefschrift 'Dysphagia in children with neuromuscular disorders'. Lenie van den Engel-Hoek was jarenlang docent aan de Opleiding voor Logopedie aan de HAN (Nijmegen) en is als docent betrokken bij het post hbo onderwijs Logopedie (HAN-VDO).

Mw. M. (Myrthe) Woddema, student-lid

Myrthe Woddema heeft de hbo-bachelor opleiding Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool Leiden gevolgd, waarna zij de wo pre-master Humanistiek aan de Universiteit voor Humanistiek volgde. Zij is thans student aan de Lerarenopleiding Algemene Economie tweedegraads aan Hogeschool Driestar.

Secretaris: drs. D.C. (Duco) Duchatteau, MBA

Duco Duchatteau studeerde geneeskunde (vrij doctoraal ziekenhuismanagement) aan de Universiteit Leiden en bedrijfskunde (MBA) aan Webster University. Hij is als venoot verbonden aan LSJ Medisch Projectbureau, een bureau voor beleidsadvies in de gezondheidszorg en het zorg gerelateerd hoger onderwijs. Naast zijn werk voor LSJ is hij als docent verbonden aan de MBA opleiding van Webster University en als promovendus

aan Bradford University School of Management via het Bradford-TiasNimbas Doctorate of Business Administration (DBA) programme.

Het panel werd bijgestaan door drs. N. Pronk, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 4 februari 2014
Locatie: BCN Utrecht (eigen locatie van NCOI), Daltonlaan 100, Utrecht

08.15 – 08.45 uur Ontvangst en voorbereiding panel (besloten)

08.45 – 09.30 uur Sessie 1 – gesprek directie/bestuur, programmamanager incl. korte introductie Pro Education onderwijsvisie (max 10 min)

Dhr. Prof. dr. Anton Cozijnsen, directeur Onderzoek en Internationalisering

Mw. mr. drs. Irith Kist bc, manager Kwaliteit & Erkenningen

Dhr. Justus van Ebbenhorst Tengbergen, BBA, kwaliteitsmanager,
voorzitter Centrale Examencommissie

Mw. José Smit BBA, manager Hogeschool NCOI

Mw. drs. Arline Reijn, Opleidingsmanager

09.45 – 10.45 uur Sessie 2 – gesprek met kerndocenten, freelance docenten/ontwikkelaars, portfolio-/stagebegeleiders

Dhr. Prof. dr. Arie Dijkstra, lid Academic Board

Dhr. dr. Eric Bakker, lector

Mw. dr. Marjolein Coppens, kerndocent,

Mw. Mirna van der Hoeven BHS, kerndocent,

Mw. Mirjam Koop MSc., curriculumontwikkelaar

Mw. Janneke de Waal BHS, portfoliobegeleider;

Mw. Tienieke Bakker Bc., docent

11.00 – 11.45 uur Sessie 3 – gesprek met studenten, opleidingsvertegenwoordigers

Mw. Marielle Koot – Oudesluis, dual en 2e fase van de opleiding

Mw. Leontine Renshoff, deeltijd en 1e fase van de opleiding

Mw. Esther van Pamelan, deeltijd en 1e fase van de opleiding

Mw. Nancy Scholten, opleidingsvertegenwoordiger, deeltijd en 2e fase van de opleiding

12.00 – 12.45 uur Sessie 4 – gesprek Examencommissie (incl. toetsdeskundige)

Dhr. Prof.dr. Jan Eppink, voorzitter Academic Board,

Dhr. Justus van Ebbenhorst Tengbergen, BBA, voorzitter Centrale Examencommissie,
kwaliteitsmanager

Mw. Mirna van der Hoeven BHS, lid Examencommissie domein gezondheid

Dhr. drs. Pieter van Lierop, lid Examencommissie domein gezondheid

Dhr. Steven Hol, lid toetscommissie

12.45 – 13.45 uur Lunch, intern beraad panel (besloten)

13.45 – 14.30 uur Sessie 5 – gesprek werkveldcommissie en (externe) praktijkbegeleiders

Mw. Kasia Dobrowolska MSc., lid werkveldcommissie

Mw. Joyce Klaarenbeek BHS, lid werkveldcommissie

Mw. Anneke Tromp BA, lid werkveldcommissie

Mw. Micky Hooglander, lid werkveldcommissie

14.30 – 15.00 uur Vervolggesprek programmamanagement

15.00 – 16.45 uur Intern beraad panel (besloten)

16.45 – 17.00 uur Feedback door panelvoorzitter

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier

– Aanvraagdossier "Toets nieuwe opleiding (TNO) HBO Bachelor opleiding voor Logopedie, augustus 2013."

Vooraf op verzoek van panel toegezonden informatie:

- Informatie Vooraf, HBO Bachelor opleiding voor Logopedie, Pro Education, 21 januari 2014 (antwoorden op vragen van het panel)
- Relatie NetQues competences en eindkwalificaties
- Eindkwalificaties naar programma v2
- Overzicht vaardigheidstoetsen fase 1
- Overzicht vaardigheidstoetsen fase 2
- Beoordelingscriteria moduleopdracht – algemeen
- Profiel Portfoliobegeleider HBO Bachelor Paramedisch
- Deskundigheid docenten
- Overzicht logopedische lesmaterialen
- Beleidsplan Toetsing en Examinering
- Beoordelingswijzer algemeen
- Beoordelingswijzer aanvulling praktijkexamen

Overige vooraf ontvangen documentatie:

- Profielen Toetsing en Examinering, Hogeschool NCOI, 2013-2014
- HR Jaarplan 2011-2012, NCOI Opleidingsgroep
- Overzicht projecten Kwaliteitsmanager OM
- Profiel ontwikkelaar materiaal
- Profielen docenten
- Profielen kerndocenten
- Sociaal Jaarverslag 2012, NCOI Opleidingsgroep
- Verbetermatrix NCOI

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Onderwijsvisie, visie op toetsing en onderwijsorganisatie
- Onderwijs- en Examen Regeling (OER)
- Regeling examencommissie
- Toelating (beleid en dossiers)
- Vrijstellingen (overzicht en dossiers)
- Personeelsbeleidsplan (HR-jaarplan + sociaal jaarverslag)
- Organigram en functieprofielen
- Basisprogramma begeleiding nieuwe freelance professionals
- Informatiesessies medewerkers
- CVs freelance professionals betrokken bij de opleiding
- Beleidsplan voorzieningen
- Handboek ISO
- Verbetermatrix 2013 e.v.
- Evaluaties modules
- Verslagen Examencommissie
- Verslagen Werkveldcommissie
- Verslagen overleggen freelance professionals
- Notulen bijeenkomsten opleidingsvertegenwoordiging
- Relevante correspondentie
- Landelijke documenten gebruikt bij het opstellen van het beroeps- en opleidingsprofiel
- Programmabeschrijving fase 1 t/m 4
- Literatuurlijst
- Instructie aansturing examen- en materiaalontwikkelaars
- Literatuur
- Modules fase 1 Online leeromgeving
- Opleidingsportfolio Online leeromgeving

- Onderzoeksvaardigheden en eindopdracht fase 1 Online leeromgeving
- Voorbeelden van examenproducten
- Urenverantwoording duaal versus deeltijd (op verzoek panel)
- Voorbeelden van examenproducten (op verzoek panel)

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ADAP	Accreditatie Deskundigheidsbevorderende Activiteiten Paramedici
ALP	Actief Leer Principe
ba	bachelor
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credit
ECTS	European Credit Transfer System
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
hbo / HBO	hoger beroepsonderwijs <i>(in dit document wordt hbo in kleine letters geschreven tenzij het de naam van de opleiding betreft, aangezien Pro Education in de naamgeving van de opleiding de schrijfwijze HBO hanteert.)</i>
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
NVLF	Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
OER	Onderwijs- en Examenregeling/Examenreglement
OLO	Online leeromgeving
PDCA	Plan Do Check Act
TNO	Toets Nieuwe Opleiding
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding HBO Bachelor opleiding voor Logopedie van Pro Education.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer # 002012